

Затверджую
Голова приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»
проф. Віктор ГРЕШТА
« 28 » квітня 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальностями 231 Соціальна робота (освітня програма «Соціальна робота») та 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальним закладом»).

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей, необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 231 Соціальна робота (освітня програма «Соціальна робота») та 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальним закладом») ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (за заявкою вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- основні періоди розвитку соціальної роботи, персоналії науковців, які зробили значущий внесок для становлення її як теорії, навчальної дисципліни та практичної діяльності;
- ключові поняття, закономірності та принципи соціальної роботи;
- визначати базові технології соціальної роботи в залежності від характеристик різних груп клієнтів;
- здійснювати критичний аналіз різних систем соціального захисту і підтримки, соціальних стандартів та нормативів;
- прогнозувати можливі наслідки реалізації соціальних програм на місцевому та регіональному рівні на підставі використання сучасних інструментів та механізмів соціальної політики;
- приймати рішення щодо каналів реалізації соціального продукту на основі вивчення можливостей потенційних партнерів на засадах дотримання основ соціального права, діловодства і методик соціального маркетингу;
- надавати професійні соціальні послуги отримувачам у сфері соціальної роботи.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія розвитку соціальної роботи як теорії, навчальної дисципліни та практичної діяльності:

- Основні періоди розвитку теорії соціальної роботи, їх визначні представники та провідні наукові школи.
- Становлення та розвиток системи благодійності у найдавніші часи і епоху середньовіччя.
- Становлення державної системи благодійності у Західній Європі XVI-середини XVIII ст.
- Основні тенденції розвитку благодійності у Західній Європі і США з кінця XVIII до початку ХХ ст.
- Державна опіка в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст.
- Громадська і державна опіка в Російській імперії у XIX – на початку ХХ ст.
- Розвиток соціальної роботи на Заході у ХХ – на початку ХХІ ст.
- Соціальна опіка в УРСР.
- Соціальна робота в незалежній Україні.

2. Теорія соціальної роботи:

- Соціальна робота як галузь наукових знань і навчальна дисципліна.
- Об'єкт та предмет соціальної роботи. Суб'єкти та об'єкти соціальної роботи. Методи соціальної роботи.
- Основні категорії, функції і принципи соціальної роботи.
- Основні сучасні теорії соціальної роботи.
- Людина в соціальній роботі: системний підхід.
- Адаптивно-соціалізаційна теорія соціальної роботи.
- Теоретичні витоки і сучасні політико-правові засади соціальної роботи у зарубіжних країнах.
- Умови реалізації соціальної роботи у сучасній Україні.

3. Технології соціальної роботи з різними групами клієнтів:

- Соціальні технології, їх типологія. Специфіка технологій соціальної роботи.
- Комунікативна техніка в соціальній роботі.
- Медико-соціальні методи в соціальній роботі.
- Психологічні та педагогічні методи в соціальній роботі.
- Загальні та конкретні технології соціальної роботи.
- Актуальні проблеми соціальної роботи з різними категоріями населення.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в подіях та знати їх відповідність певним історичним періодам розвитку соціальних відносин.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо ролі персоналії в суспільному процесі, володіння основними формами і методами соціальної роботи та соціальної допомоги.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає на основі засвоєних знань і умінь продукувати нові розуміння стосовно поставлених питань. Відповідь на питання 3 рівня вимагає, як правило, глибини та чіткості суджень, вільного володіння абітурієнтом категоріально-понятійним апаратом соціальної роботи, здатності до оброблення і аналізу інформації у конкретних випадках.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» № 2558-III від 21 червня 2001 року (ред. від 15.12.2021 р.) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 42. – Ст. 213.
2. Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VII від 17 січня 2019 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2019. – № 18. – Ст.73.
3. Капська А. Й. Соціальна робота: навчальний посібник. – Київ : Центр навчальної літератури, 2010. – 328 с.
4. Положення про Державну службу зайнятості : Затверджено Указом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16 грудня 2020 року №2663. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1305-20#Text>
5. Порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування : Затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України від 26.12.2011 р. № 568 // Соціальний захист. – 2012. – № 4. – С. 25–26.
6. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. – К. : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. – 275 с.
7. Сучасна освіта у соціальній роботі: Антологія [упор. Т.Семигіна]. – Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. – 217 с.
8. Теоретичні та практичні основи соціальної роботи : монографія / В.М. Попович, В.О. Таран, О.М. Балухтіна [та ін.] – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – Т.3. – 261 с.
9. Технології соціальної роботи : навч. посіб. Для студентів ВНЗ / О.А. Агарков, Д.Ю. Арабаджиєв, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя : вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 486 с.
10. Тимошко Г.М. Організація діяльності державних і спеціалізованих соціальних служб: навч. пос. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2011. – 248 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальностей 231 *Соціальна робота* (освітня програма «Соціальна робота»)
та 232 *Соціальне забезпечення* (освітня програма «Управління соціальним закладом»)

«28» квітня 2023 р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальностей 231 *Соціальна робота*
(освітня програма «Соціальна робота»)
та 232 *Соціальне забезпечення*
(освітня програма «Управління соціальним закладом»)

Віктор КУЗЬМИН